

KONFERENCJA NAUKOWA
„MUZEA UCZELNIANE: WYZWANIA, ZAGROŻENIA, MOŻLIWOŚCI”
POLITECHNIKA ŁÓDZKA 17-19 PAŹDZIERNIKA 2018 ROKU

W dniach 17-19 października 2018 roku w Łodzi odbyła się konferencja naukowa pt.: „Muzea uczelniane: wyzwania, zagrożenia, możliwości”. Organizatorem konferencji było Stowarzyszenie Muzeów Uczelnianych, zaś współorganizatorem Politechnika Łódzka. Celem konferencji było między innymi omówienie roli, jaką spełniają muzea uczelniane, problematyki ich działalności wobec nowego Prawa o szkolnictwie wyższym i nauce (Ustawa 2.0), a także określenie nowych wyzwań, możliwości czy zagrożeń związanych z funkcjonowaniem muzeów uczelnianych. Konferencja ukazała drogi współdziałania dla środowiska akademików-muzealników służące jednemu wspólnemu celowi: zabezpieczeniu i promocji dziedzictwa polskich uczelni. W konferencji wzięło udział ponad 100 osób z 62 muzeów uczelnianych z całej Polski.

Uroczysta inauguracja konferencji odbyła się na Politechnice Łódzkiej, w Audytorium im. A. Sołtana. Zebranych gości powitał prof. dr hab. inż. Piotr Niedzielski, Prodzikan ds. Nauki Wydziału Mechanicznego Politechniki Łódzkiej. Słowo wstępne wygłosili Prezes Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych dr hab. Hubert Kowalski, wicedyrektor Muzeum Uniwersytetu Warszawskiego, oraz dyrektor Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów dr hab. prof. UKSW Piotr Majewski. Ze strony Politechniki Łódzkiej partnerem konferencji był dr hab. Damian Batory, kierownik Katedry Pojazdów i Podstaw Budowy Maszyn. Konferencję prowadziła mgr Joanna Ślaga (Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego), sekretarz SMU.

Podczas części oficjalnej wspomnieniem wygłoszonym przez dr Agnieszkę Rzepiełę upamiętniono prof. Zbigniewa Belę, zmarłego w tym roku dyrektora Muzeum Farmacji CM Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie, członka SMU.

Po oficjalnym rozpoczęciu konferencji głos zabrali przedstawiciele łódzkich muzeów uczelnianych. Zaprezentowano Muzeum Politechniki Łódzkiej, Archiwum Zbiorów Akademii Sztuk Pięknych w Łodzi, Muzeum Uniwersytetu Łódzkiego, Muzeum Geologiczne Uniwersytetu Łódzkiego, Muzeum Przyrodnicze Uniwersytetu Łódzkiego, Muzeum Uniwersytetu Medycznego w Łodzi.

Dalej nastąpiła prezentacja nowych jednostek, które na przestrzeni ostatniego roku nawiązały współpracę ze Stowarzyszeniem Muzeów Uczelnianych; były to: Gabinet Ryszarda

Kaczorowskiego Ostatniego Prezydenta RP na Uchodźstwie, Biblioteka Uniwersytecka im. Jerzego Giedroycia w Białymstoku, Muzeum Dyplomacji i Uchodźstwa Polskiego Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy, Sekcja Historyczna Biblioteki Politechniki Gdańskiej, Muzeum Uniwersytetu w Gdańsku, Muzeum Inkluzji w Bursztynie – Uniwersytet Gdański, Muzeum Techniki, Biblioteka Główna Politechniki Śląskiej w Gliwicach, Muzeum Organów Śląskich Akademii Muzycznej im. Karola Szymanowskiego w Katowicach, Archiwum Uniwersytetu Jana Kochanowskiego w Kielcach, Centrum Dokumentacji Zsyłek, Wypędzeń i Przesiedleń Uniwersytetu Pedagogicznego w Krakowie, Zbiory Przyrodnicze Wydziału Biologii, Uniwersytetu im. A. Mickiewicza w Poznaniu, Muzeum Politechniki Lubelskiej, Izba Tradycji Szkoły Policji w Słupsku, Izba Pamięci Uczelni Łazarskiego w Warszawie, Ogród Botaniczny Uniwersytetu Warszawskiego, Muzeum Politechniki Wrocławskiej.

Pierwszy dzień obrad zakończył panel, na którym poruszono takie zagadnienia jak: kolekcja w strukturach uczelni wyższej, rodzaje organizacji instytucji muzealnej, procedowanie regulaminów, podległości i kompetencje, zobowiązania formalne i fiskalne oraz wynikające z nich sprzeczności. Podczas tego panelu głos zabrali: dr Marek Bukowski (Muzeum Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego), dr Aldona Chlewicka-Mączyńska (Biblioteka Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego w Bydgoszczy), dr Jan Daniluk (Muzeum Uniwersytetu Gdańskiego), mgr Joanna Ślaga (Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego). Do dyskusji włączyli się także prof. Julian Gembalski (Muzeum Organów Śląskich), Elżbieta Sontag (Muzeum Inkluzji w Bursztynie), Barbara Ząbczyk-Chmielewska (Sekcja Historyczna Politechniki Gdańskiej), Ewa Otremba (Sala Tradycji Akademii Morskiej w Gdyni), prof. Marcin Chrzanowski (Muzeum Politechniki Krakowskiej).

Walne Zgromadzenie członków Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych zakończyło pierwszy dzień konferencji.

Drugi dzień obrad odbywał się w gościnnych progach Fabryki Inżynierów Politechniki Łódzkiej. Pierwszym punktem programu było szkolenie pt. *Zabezpieczanie zbiorów w trakcie ich przemieszczania, przechowywania i eksponowania* przygotowane przez mgr Elżbietę Zygier z Muzeum Narodowego w Krakowie. Następnie odbył się panel podzielony na trzy części. W pierwszej części głos zabrali przedstawiciele Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu: mgr Katarzyna Moskała wygłosiła referat pt. *Unikatowa ekspozycja w muzeum uczelnianym – to możliwe! Na przykładzie Muzeum Uniwersyteckiego w Toruniu*, zaś dr hab. Mirosław A. Supruniuk przedstawił referat pod tytułem *Muzeum Uniwersyteckie a Uniwersytet: wyzwania, zagrożenia, możliwości*. Pierwszy cykl wystąpień zakończyła dr hab. Ewa Wyka z Muzeum

Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie z referatem *Gromadzenie zbiorów naukowych. Kryteria doboru obiektów*. Druga część panelu składała się również z trzech referatów, które wygłosili przedstawiciele Muzeum Uniwersytetu Jagiellońskiego oraz Muzeum Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Mgr Joanna Ślaga (Muzeum UJ) mówiła o ewidencji zbiorów: stanie faktycznym oraz wymogach i oczekiwaniach, przedstawiła też zobowiązania i problemy na gruncie obowiązków i przywilejów płynących z ustawy o muzeach oraz organizacji uczelni wyższej, zaś mgr Katarzyna Zięba (Muzeum UJ) omówiła zagadnienie *Strategia muzeum a strategia uniwersytetu. Cele. Punkty sporne i punkty spójne, możliwe rozwiązania*. Panel ten zakończyły dr Magdalena Grassmann oraz mgr Marta Piszczatowska z Muzeum Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku, które przedstawiły referat pt. *Edukacja jako jedno z ważniejszych zadań muzeum. Edukacja w zakresie dziedzictwa akademickiego: odbiorcy – formy – zakres*. Referat ten wzbudził duże zainteresowanie ze względu na ogromną liczbę uczestników zajęć edukacyjnych prowadzonych w Muzeum Historii Medycyny i Farmacji Uniwersytetu Medycznego w Białymstoku. Trzecią część panelu zamknęły wystąpienia: mgr Rafała Muskały, mgr Grażyny Jermakowicz, dr. Adama Tyszkiewicza. Mgr Rafał Muskała (Studio produkcyjne Go out!) wystąpił z referatem *Video w Internecie jako nowy sposób komunikacji. Dlaczego muzea uczelniane powinny inwestować w kanał na Youtube?* Panel zamknęli przedstawiciele Muzeum Warszawskiego Uniwersytetu Medycznego – mgr Grażyna Jermakowicz, która omówiła działalność tej jednostki, oraz dr Adam Tyszkiewicz, dyrektor Muzeum, który przedstawił nowe wyzwania i możliwości dla warszawskiej placówki. Drugi dzień obrad zakończyło zwiedzanie Muzeum Przyrodniczego Uniwersytetu Łódzkiego dzięki uprzejmości dyrektora jednostki – prof. Jerzego Nadolskiego – oraz Muzeum Geologicznego Uniwersytetu Łódzkiego dzięki uprzejmości dr. Marcina Krystka.

Trzeciego, ostatniego dnia zainaugurowano działalność grup roboczych, które posłużą wypracowaniu wspólnych rozwiązań w następujących dziedzinach: ewidencja obiektów i zarządzanie zbiorami (prowadząca grupę – mgr Joanna Ślaga), misja i strategia, polityka gromadzenia zbiorów (mgr Katarzyna Zięba), zbiory medyczne (dr n.med. Marek Bukowski), zbiory przyrodnicze (dr Marek Stępisiewicz), instrumenty naukowe, katalogi zbiorów rozproszonych (dr Małgorzata Taborska). W ramach grup poruszano kwestie problematyczne i mocne strony muzeów uczelnianych. Będą to podwaliny do zeszytów dobrych praktyk. Tę część obrad zakończono wspólnym podsumowaniem prac w grupach roboczych. Dzięki uprzejmości Narodowego Instytutu Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów przeprowadzono drugie w ramach działalności SMU szkolenie dotyczące digitalizacji i udostępniania zbiorów.

Prowadziły je mgr Katarzyna Zielonka i mgr Alicja de Rosset z Działu Digitalizacji NIMOZ. Konferencję zakończyło zwiedzanie Archiwum Zbiorów Akademii Sztuk Pięknych im. A. Strzemińskiego w Łodzi, Centrum Nauki i Sztuki w Łodzi, dzięki uprzejmości mgr Lidii Kuk z Archiwum Zbiorów ASP w Łodzi.

Trzecia już konferencja Stowarzyszenia Muzeów Uczelnianych podkreśliła istotne znaczenie muzeów uczelnianych i ich cennych zbiorów. Konferencja ukazała ogromną potrzebę dalszej współpracy, wymiany doświadczeń i prac nad wspólnym dobrem, jakim jest dziedzictwo akademickie, oraz ogromną konsolidację muzeów uczelnianych w Polsce.

Organizację konferencji „Muzea uczelniane: wyzwania, zagrożenia, możliwości” wsparło Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Honorowym patronatem konferencję objęli: Wiceprezes Rady Ministrów, Minister Nauki i Szkolnictwa Wyższego Jarosław Gowin; Rektor Politechniki Łódzkiej oraz Narodowy Instytut Muzealnictwa i Ochrony Zbiorów.